

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy Gergely Tamás Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű, dr. Pethő Annamária ügyvéd által képviselt II. rendű felpereseknek a Szabó Kelemen és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. május 22. napján kelt 21.G.42.209/2010/27. számú ítélete ellen a felperesek által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részeit nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 300.000,- (Háromszázezer) Ft + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes mint szállító és az alperes mint megrendelő között 2006. június 20-án határozatlan

időtartamra szóló szállítási szerződés jött létre, amelynek alapján az I. rendű felperes az alperes részére az általa leadott megrendelés szerint meghatározott fajtájú és mennyiségű termékeket szállított és azok ellenértékéről számlát állított ki. Az alperes ezeket a termékeket az üzlethálózatán keresztül értékesítette. 2006. október 10-e és november 27-e között az I. rendű felperes az alperes részére 16.692.838,- Ft összegű terméket szállított le, amelyek ellenértékére vonatkozó számlákat az I. rendű felperes kiállította, az alperes azonban nem fizette ki.

A Pest Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás a 2006. december 12-i 1992/059/Pest/2006. számú határozatában az I. rendű felperes által kereskedelmi forgalmazás céljára az alperes ... telephelyén raktározott, a határozatában felsorolt élelmiszerek forgalmazását megtiltotta és elrendelte ugyanezen tételekből származó valamennyi élelmiszer hatósági felügyelet mellett történő forgalomból való kivonását.

Az alperes a 2007. január 15-én kelt levelében tájékoztatta az I. rendű felperest arról, hogy az általa a részére szállított termékek közül jelentős mennyiségű terméket érintettek a lejárt szavatosságú termékekkel kapcsolatos hatósági eljárások, amelynek során a termékek jelentős részét zárolták és jelenleg is vizsgálják a hatóságok. Ezzel kapcsolatban kára keletkezett, amit beszámít az I. rendű felperes számlakövetelésébe, a kár összezszerűségének megállapítását követően intézkedik az ezt meghaladó kártérítési igényének érvényesítéséről is.

A Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági és Szakigazgatási Hivatal Élelmiszerlánc Biztonsági- és Állategészségügyi Igazgatóság által végzett vizsgálatokról 2007. július 24-én és 2007. augusztus 17-én készültek jegyzőkönyvek, amikben rögzítették többek között, hogy milyen és hány darab meghamisított minőség megőrzési idejű tételt találtak.

Az alperes a 2007. augusztus 13-án kelt levelében ismételten tájékoztatta az I. rendű felperest arról, hogy a lejárt szavatosságú termékekkel kapcsolatos hatósági eljárások érintették az I. rendű felperes által az alperes részére szállított termékeket és a vizsgálatok során az érintett termékeket lefoglalták, illetve zár alá helyezték a hatóságok. Az érintett termékek hatóságok általi vizsgálata 2007. július végén lezárult és az ezt követő további vizsgálat alapján az alperest az alábbi károk érték,

illetve az alábbi költségei merültek fel az I. rendű felperes által szállított termékkel összefüggésben:

- meghamisított minőség megőrzési idejű termékek beszerzési értéke: 2.459.113,- Ft,
- az alperes vevői által visszaváltott termékek beszerzési értéke: 35.126,- Ft,
- a termékek tárolási költsége: 129.307,- Ft,
- a termékek szétválogatásának költsége: 603.856,- Ft,
- a hatóságok általi zárolás, illetve vizsgálatok ideje alatt lejárt szavatosságú termékek beszerzési értéke: 3.765.420,- Ft,
- a termékek hatósági zárolása, illetve forgalomból történő kiesése miatt az alperest ért árrés tömegveszteség: 11.577.766,- Ft,
- az alperes birtokában lévő meg nem hamisított és a jelen levél keltének napján még le nem járt szavatossági idejű termékek beszerzési értéke: 5.739.347,- Ft.

Az alperesnek ezen túlmenően egyéb jogcímen az I. rendű felperessel szemben 900.000,- Ft összegű követelése is fennállt. Az alperes ebben a levélben leírta, hogy a fenti jogcímeken fennálló követeléseit az I. rendű felperes 16.692.838,- Ft összegű követelésébe a 2007. január 15-én kelt nyilatkozatával beszámította, amelynek eredményeként az I. rendű felperes követelése megszűnt.

Az alperes ebben a levélben felszólította az I. rendű felperest, hogy a birtokában lévő, meg nem hamisított és a levél keltének napján még le nem járt szavatossági idejű 5.739.347,- Ft értékű termékét a levél kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül szállítsa el, tekintettel arra, hogy e termékeket az alperes - jó hírnevének az I. rendű felperes áruai miatt további romlása elkerülése érdekében - nem kívánja értékesíteni.

Az I. rendű felperes a 2007. augusztus 24-én kelt válaszában közölte, hogy a határozattal alátámasztott 2.459.113,- Ft összegű tételt elfogadja, ennek az összegnek a kifizetésétől eltekint. Közölte, hogy a le nem járt szavatossági idejű termékek visszaszállítására nincs jogi alap, annak ellenértékére igényt tart.

A Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági és Szakigazgatási Hivatal Élelmiszerlánc Biztonsági- és Állategészségügyi Igazgatóság dr. B. T. hatósági főállatorvos útján 2007. október 18-án élelmiszer jelölésének vizsgálatáról

jegyzőkönyveket vett fel. Az igazgatóság a mintavételeket követően megállapította, hogy a vizsgált élelmiszerek minőség megőrzési idejét megváltoztatták, az eredeti dátumjelzéseket eltávolították, a hamis dátumot az eltávolított jelölés helyére nyomtatták és a hamis dátumot kiegészítő címkén is elhelyezték a termékeken.

Az alperes a központi raktárából 2007. szeptember 5-én a Fejlesztésért Kiemelkedően Közhasznú Közalapítvány részére adományként összesen 14,- EUR palettán adott át olyan termékeket, amelyeket az I. rendű felperes szállított le. 2008. május 23-án a ... további 5.418.128,- Ft összegű lejárt árut szállított el az alperes központi raktárából.

Az I. rendű felperes 2008. április 8-a óta felszámolási eljárás hatálya alatt áll.

Az I. rendű felperes 2011. augusztus 1-jén a II. rendű felperesre engedményezte az alperessel szemben fennálló valamennyi követelését a késedelmi kamatokkal együtt.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2009. június 4-én benyújtott és módosított keresetében kérte, hogy a bíróság a II. rendű felperes javára az alperest vételár jogcímén 16.692.838,- Ft és ennek 2007. január 31-től a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezze. Másodlagos keresetében azt kérte, hogy a bíróság ugyanezen összeg és kamatai megfizetésére kötelezze az alperest az I. rendű felperes javára.

Előadta, hogy az alperes az általa leszállított termékek vételárát nem fizette meg 16.692.838,- Ft összegben. A perben az alperessel szemben érvényesített követelését az elsőfokú eljárásban átruházta a II. rendű felperesre.

A II. rendű felperes keresetében kérte, hogy a bíróság vételár jogcímén kötelezze az alperest 16.692.838,- Ft és ennek 2007. január 31. napjától a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére.

Az alperes az ellenkérelmében a felperesek keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalásukat kérte, egyúttal beszámítási kifogást terjesztett elő.

Előadta, hogy 2006. év végén a hatóságok az I. rendű felperes helyiségeiben nagy mennyiségű meghamisított minőség megőrzési idejű árut foglaltak le. Ezt követően az alperes az I. rendű felperestől vásárolt áru is átvizsgálásra kerültek, amelynek során kiderült, hogy az I. rendű felperes az alperes számára is jelentős mennyiségű meghamisított minőség megőrzési ideje termékeket szállított. A termékek zárolásai átvizsgálásra kerültek, azonban a termékek nagy számára és a hamisítás nehezen felismerhető voltára tekintettel nem volt minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy az alperes birtokában lévő címkék szerint még le nem járt szavatossági idejű áruk közül melyek azok, amelyeknek a valós minőség megőrzési ideje még ténylegesen nem járt le. Ennek megfelelően az alperestől nem volt elvárható, hogy az állítólag még le nem járt minőség megőrzési idejű termékeket forgalomba hozza. A hatóságok az I. rendű felperes által leszállított termékeket lefoglalták és zár alá helyezték, azokat 2007. augusztusának végéig vizsgálták.

Az I. rendű felperes a termékek kicserélésére nem volt hajlandó és árleszállítást sem ajánlott fel, ezért a szavatossági jogai közül jogszerűen választotta a szerződéstől való elállást. Ezen nyilatkozatát az I. rendű felperesnek küldött 2007. augusztus 13-i levele tartalmazta, amelyben az alperes felszólította az I. rendű felperest, hogy a még le nem járt szavatosságú 5.739.347,- Ft értékű áruját 5 munkanapon belül szállítsa el.

Az I. rendű felperes a szerződésszegést elismerte és követeléséből 2.459.113,- Ft-ot kifejezetten elengedett. Az I. rendű felperes, felszámolása elrendelését megelőzően közölte a beszámítási nyilatkozatot, amelynek következtében az I. rendű felperes követelése kielégítést nyert és megszűnt. Az I. rendű felperes 2008. április 8-a óta áll felszámolás alatt, ehhez képest az alperes már a 2007. január 15-i levelében beszámítási nyilatkozatot közölt az I. rendű felperessel, amelyet a 2007. augusztus 13-án kelt levelében megismételt és az összecszerűség tekintetében részletezett.

Az alperes egyúttal beszámítási kifogást terjesztett elő, azt 2012. február 23-án kelt előkészítő iratában részletezte utoljára.

Az I. rendű felperes az alperes védekezésével kapcsolatban előadta, hogy az alperes a felszámolási eljárásban a követelését hitelezői igényként nem jelentette

be, ezért a beszámítása nem alapos. Álláspontja szerint az alperes nem állt el a szerződéstől, mivel ilyen határozott jognyilatkozatot nem tett. Az alperes a termékek megsemmisítésének nem jogszerű módját alkalmazta, amikor a ... részére adta át a termékeket. Az alperesnek az árrés tömegveszteség címén érvényesített követelése sem alapos, mivel az alperes biztosan nem tudott volna minden terméket értékesíteni.

A II. rendű felperes az alperes védekezésével kapcsolatban előadta, hogy **P. Zs. szakértő** az alperes könyveit nem vizsgálta. A szakértői bizonyítás nem támasztotta alá azt, hogy a felperes által vitatott selejtezés, tárolás és szétválogatás költségei ténylegesen megtörténtek és az alperes könyveiben nyomon követhetők. Az árrés tömegveszteség címén érvényesített követelés vonatkozásában előadta, hogy a szakértő által elvégzett számítás hipotetikus, ezért beszámítás alapja nem lehet.

A Fővárosi Törvényszék a 2012. május 22. napján kelt 21.G.42.209/2010/27. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II. rendű felperesnek 909.424,- Ft-ot, és ezen összeg után 2007. január 31. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát. A felperesek ezt meghaladó keresetét elutasította. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 1.263.140,- Ft perköltséget. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 855.000,- Ft eljárási illetéket. Kötelezte az alperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 45.000,- Ft eljárási illetéket.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy az I. rendű felperes 2008. április 8-a óta van felszámolási eljárás hatálya alatt. Az alperes 2007. január 15-i levele, amely a beszámítandó követelés pontos összegét és annak jogcímeit sem jelölte meg határozottan, az I. rendű felperes felé vételár jogcímén fennálló tartozását követelése beszámításával ezen nyilatkozattal nem szüntette meg. A 2007. augusztus 13-án kelt alperesi levél azonban már alkalmas volt arra, hogy azt beszámítást tartalmazó jognyilatkozatnak lehessen tekinteni. Az alperest a beszámítás tartalmazó nyilatkozatát az I. rendű felperes felszámolásának kezdő

időpontja előtt közölte és az a felszámolás kezdő időpontja előtt hatályosult az I. rendű felperes irányába. Az I. rendű felperes a 2007. augusztus 24-i levelében hivatkozott arra, hogy ebben az alperes 2007. augusztus 13-i levelére válaszolt. Ebből okszerű következtetést lehetett levonni arra, hogy az I. rendű felperes az alperes 2007. augusztus 13-i levelét 2007. augusztus 24-e előtt megkapta. Az alperesi beszámításra ezért a Ptk. 296. §-ában és nem az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 38. § (3) bekezdésében foglaltak voltak az irányadók, ezért az alperes a perben beszámítási kifogás útján volt jogosult érvényesíteni a követelését. Amennyiben a bizonyítási eljárás lefolytatását követően az derül ki, hogy az alperes követelése alapos, úgy az alperes az I. rendű felperessel szembeni tartozását követelése beszámításával már az I. rendű felperes felszámolása előtt megszüntette, ezért az I. rendű felperes felszámolásának kezdő időpontjában már nem volt követelés, így a felszámolási eljárásba hitelezőként sem kellett bejelentkeznie.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor megállapította azt is, hogy az alperes 2007. augusztus 13-i levele nem minősül elállást tartalmazó jognyilatkozatnak. A szerződéstől való elállását tanúkkal sem tudta bizonyítani, ezért az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes és az alperes között létrejött szállítási szerződés az alperes elállása miatt nem szűnt meg.

Az elsőfokú bíróság **P. Zs. szakértő** véleményét aggálytalannak tekintette, az nem volt homályos, hiányos, önmagával vagy a per egyéb adataival ellentétben álló. A szakértő a személyes meghallgatása során a szakvéleményében foglaltakat részben pontosította az összegszerűség körében és a meghallgatása során előadottakkal, valamint a 23/SZ/1. szám alatti véleménnyel kiegészítve az elsőfokú bíróság azt szakmailag megfelelően alátámasztottnak, aggálytalannak fogadta el. Az elsőfokú bíróság a szakértő által alkalmazott módszert is elfogadta, mert a szakértő a benyújtott iratok és perbeli tanúvallomások alapján okszerű következtetéseket tudott levonni, a szakértő megállapításait részletesen megindokolta és megfelelően alátámasztotta. A szakértő a szakvélemény 3. számú mellékletét képező jegyzőkönyvek adatai és az I. rendű felperes számláiban foglalt beszerzési árak alapján megállapította, hogy az alperes összesen 11.497.412,- Ft

értékű árut semmisített meg. A szakértő megállapította azt is, hogy az I. rendű felperes által leszállított termékekből 2.361.944,- Ft összegű volt a meghamisított szavatossági idejű, lejárt termékek és 3.663.723,- Ft értékű volt a hatósági vizsgálat időtartama alatt lejárt szavatossági idejű termékek értéke. Az I. rendű felperes ezért hibásan teljesítette a szállítási szerződésben foglaltakat. Dr. K. T. szakértő is megállapította, hogy az áruk lefoglalásának időpontjában még megfelelő minőség megőrzési idővel rendelkező termékek a 2007. október 18-i jegyzőkönyv kiadásakor már nem rendelkeztek a szavatossági idő 2/3-ával. Az alperes részére való átadáskor ezen termékek még megfelelő szavatossági idővel rendelkeztek, de az alperes terhére nem értékelhető, hogy azok szavatossági ideje a hatósági zárolás időtartama alatt lejárt. A hatósági vizsgálat eredményei alapján az alperestől nem volt elvárható az, hogy több tízezer terméket egyenként vizsgáljon át és ez alapján állapítsa meg, hogy van-e még olyan, amely meghamisított minőség megőrzési idejű. A lefoglalást követően két hatósági vizsgálat volt, a 2007. augusztus 17-i jegyzőkönyv szerint a korábbi ellenőrzésen fogyasztásra alkalmasnak minősített, lejárt minőség megőrzési idejű termékek között hamisított minőség megőrzési idejű termékek is voltak. Mindezekre tekintettel az alperes alappal kérhette az I. rendű felperestől a termékek visszaszállítását.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes a 11.497.412,- Ft értékű árut megalapozottan tekintette hibásnak és jogszerűen semmisítette meg, az alperest az I. rendű felperes hibás teljesítése alapján ilyen összegű kár érte.

Az alperes a perben nem tudta bizonyítani azt, hogy szétválogatási költség címén, valamint tárolási költség címén többletköltsége merült fel.

Az elsőfokú bíróság **P. Zs. szakértői** véleményében foglaltak alapján az alperes által árrés tömegveszteségként érvényesített követelést alaposnak találta. A szakértő az általa alkalmazott módszer alapján megállapította azt, hogy az alperes 33,3 %-os átlagos haszonkulccsal értékesítette az áruit. Az alperesnek ez a követelése elmaradt vagyoni előny kárelemként alapos volt a szakértő által megállapított 3.498.786,- Ft összegben. Maga az elmaradt vagyoni előny önmagában egy feltételes, hipotetikus kárelem, azonban az országos alperesi üzletlánc és

üzlethálózat alapján alappal volt feltételezhető az, hogy az alperes az I. rendű felperes által szállított termékeket értékesíteni tudja és abból bevétele származik. Az alperes a forgalmának visszaesése miatt ilyen összegű veszteséget szenvedett el.

Az elsőfokú bíróság a marketing tevékenység díja címén érvényesített alperesi követelést a szállítási szerződés mellékletét képező éves feltételekben foglaltak és **P. Zs. szakértő** véleménye alapján alaposnak találta, a szakértő által alkalmazott módszert alkalmazva annak összegét 787.216,- Ft-ban állapította meg, figyelemmel arra, hogy a szakértő 5.380.838,- Ft-ra módosította az alperes által eladott termékek értékét.

Az I. rendű felperes szerződésszegő magatartására, hibás teljesítésére tekintettel az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. §-a alapján történő értékelésével megállapította, hogy az alperes kártérítés jogcímén érvényesített beszámítási kifogása a fentiekre tekintettel 15.783.414,- Ft összeg erejéig alapos volt, az alperes ezen összeg beszámításával az I. rendű felperes felé vételár jogcímén fennálló tartozását megszüntette, ezért a II. rendű felperes keresete vételár jogcímén 909.424,- Ft összeg erejéig alapos.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek nyújtottak be fellebbezést; mindketten kérték az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával a felperesek keresetének történő helyt adást és az alperes perköltség viselésére történő kötelezését.

A II. rendű felperes a fellebbezése indoklásában változatlanul arra hivatkozott, hogy az alperes a felszámolási eljárásban hitelezői igényt nem jelentett be, ezért beszámítási kifogással nem érvényesítheti az I. rendű felperessel szemben fennálló követelését. Ezzel kapcsolatban utalt a BH 2008/307 és a BH 2010/335 számú eseti döntésekben foglaltakra. Előadta, hogy a II. rendű felperest az engedményezés alapján az engedményezett követelés érvényesítése és a törvény által az engedményezés folytán létrejött jogosulti minőséghez kapcsolódó jogok illetik meg. Álláspontja szerint tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság az alperes beszámítási nyilatkozatát, annak tartalmát tekintve is. Az elsőfokú bíróság az alperes 2007.

augusztus 13-án kelt levelét fogadta el beszámítási kifogásként, amely levélben valóban felsorolta az alperes az alá nem támasztott kár és költség igényét. Az alperes perbeli nyilatkozata azonban nem ezen levélben foglaltakat tekintette beszámításnak, mivel a 2010. június 28-án tartott tárgyaláson tett nyilatkozata szerint a 10. sorszámú beadvány 3.3. pontjában megjelölt igényeket érvényesítette, külön kihangsúlyozta, hogy nem a 2007. augusztus 13. napján megjelölt igényeket érvényesíti. Erre tekintettel a Pp. 215. §-át megsértve az elsőfokú bíróság ítélete túlterjeszkedett az alperes ellenkérelmén, amikor az alperes beszámítási igényét nyilatkozatával ellentétesen más tételek vonatkozásában látta elszámolhatónak.

Tévedett az elsőfokú bíróság az alperes által megsemmisített termékek értéke vonatkozásában is, mivel az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a hivatkozott termékeket megsemmisítette, figyelemmel arra, hogy dr. K. T. és dr. B. T. úgy nyilatkozott, hogy az alperes által hivatkozott megsemmisítési technika nem megfelelő. A felperesek nem fogadták el a veresegyházi ... részére történt átadások igazolásait megsemmisítési bizonylatként, ezért a Pp. 196. § (1) és 197. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett volna bizonyítani azok valóságtartamát, amely kötelezettségének nem tett eleget. Az alperes nem bizonyította a könyvelésével sem, hogy az általa hivatkozott megsemmisítés megtörtént volna. A megsemmisítés értékével való elszámolás azért is megalapozatlan, mert az alperes nem tett a perben olyan nyilatkozatot, hogy ilyen összegű kár érte volna és ennek az elszámolását kérné.

Az alperes semmilyen jogcímet nem jelölt meg arra, hogy miért semmisítette meg a teljes árukészletet és miért nem értékesítette a vizsgálattal nem érintetteket, illetve miért nem fizette ki a korábban szállított és már értékesített termékek ellenértékét, összesen 10.667.170,- Ft-ot.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére fogadta el aggálytalannak a szakértői véleményt, hogy az az alperes könyveit nem vizsgálta. Az általa figyelembe vett „külső adatszolgáltatás” tulajdonképpen azt jelenti, hogy a szakértő a per adtainak és az alperesi előadások számszaki helyességét vizsgálta és nem azt, ami a feladata lett volna, azaz, hogy az alperes által hivatkozott gazdasági folyamatok alátámaszthatóak-e az alperes könyvelésével. Figyelemmel a BDT

2010/2277 számú eseti döntésre az alperes nem számolhat el olyan tételt, amely a könyvelésében nem szerepel, még akkor sem, ha arról bizonylattel rendelkezne. Mindezekre tekintettel a könyvszakértői vélemény az alperes előadásainak alátámasztására nem alkalmas.

Mind a könyvszakértő, mind az elsőfokú bíróság teljesen figyelmen kívül hagyta dr. K. T. szakértőnek az áru értékére tett megállapításait is.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az árrés tömegveszteség megállapításánál a szakvéleményt az ítélete alapjául elfogadta. A könyvszakértő teljesen hibásan az árrés tömegveszteség megállapításánál nem a ténylegesen elmaradt hasznót, azaz a bevétel „-” ráfordítás „+” egyéb megtérülés összegét határozta meg, hanem azt a haszonkulcsot, amelyet az alperes az értékesítés során alkalmazott. A kártérítés összegének meghatározásakor figyelmen kívül maradt az a körülmény, hogy szükségszerűen nem minden termék kerül az alperesnél eladásra, ezért a teljes átadott termékmennyiség nem lehet a kártérítési összeg vetítési alapja. Figyelmen kívül maradt, hogy az értékesítéshez kapcsolódóan szükségszerűen felmerülő ráfordítások és költségek nem jelentkeztek, a szabad polc kapacitáson nyilvánvalóan más termékek értékesítése történt.

Előadta, hogy a követelését 14.330.894,- Ft-ban tartja fenn.

Az I. rendű felperes a fellebbezésében úgy nyilatkozott, hogy az elsőfokú eljárásban már előadottakat tartja fenn, és osztotta a II. rendű felperes fellebbezésében foglaltakat.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Előadta, hogy az I. rendű felperes felszámolásának kezdő időpontja előtt beszámította a követelését, ezért a fellebbezésnek mind a beszámítás időpontjára, mind összegyszerűségére vonatkozó állításai megalapozatlanok.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a hatósági zárolással érintett áruk köre megegyezett az I. rendű felperes számláiban foglaltakkal, azaz azok bruttó összértéke 16.692.838,- Ft volt.

Az elsőfokú bíróság által kirendelt könyvszakértő szakvéleménye megalapozott és teljes körű volt, a szakértő mind a szakvélemény alapjául szolgáló adatok körének meghatározása, mind azok értékelésének módszertana vonatkozásában jogszerűen járt el, felperesek kérdéseire a tárgyaláson válaszolt, illetve a szükséges mértékben pontosította és kiegészítette a szakvéleményét. Ezzel szemben a felperesek nem kérték az elsőfokú bíróságtól más szakértő kirendelését, ezért a szakvélemény megállapításaival kapcsolatos kifogásaik nyilvánvalóan megalapozatlanok.

Az alperesnek az ítéletben megállapított kára nem haladja meg az általa állított összeget. Az ítéletben foglalt összegeket mind az okirati bizonyítékok, mind a tanúvallomások, mind a szakvélemények alátámasztják. Olyan információ pedig nem merült fel a per során, amely akár az I. rendű felperes szerződésszegését, akár azt a tényt kétségbe vonná, hogy az alperes az I. rendű felperes szerződésszegése miatt kárt szenvedett.

A fellebbezés alaptalanul hivatkozik arra, hogy az alperesnek ne lett volna joga az I. rendű felperes által szállított selejtes áruhalmaz forgalmazásával felhagyni és az elsőfokú bíróság ítélete helyesen mutatott rá arra, hogy a teljes árumennyiség szavatossági idejének lejárta után az alperes jogszerűen semmisítette meg a teljes készletet, mivel a lejáratot megelőzően az I. rendű felperes többszöri felszólítás ellenére sem szállította el az esetleg meg nem hamisított tételeket tartalmazó készletet.

A fellebbezés alaptalanul vonja kétségbe a megsemmisítés tényét, a megsemmisítés módjának az ítélet, illetve a fellebbezés szempontjából semmilyen jelentősége nincsen, így az az ítélet érdemben helyes voltát nem érinti.

Nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a szétválogatási, illetve tárolási költségeket nem tudta bizonyítani. Rámutatott arra, hogy önmagában az a tény, hogy a tárolásért nem fizetett a rendes bérleti díjon felül többlet bérleti díjat, illetve a szétválogatásban résztvevő munkavállalóknak nem fizetett többletdíjazást, nem jelenti, hogy ne szenvedte volna el az alperes az általa hivatkozott károkat. Rámutatott arra, hogy a marketing tevékenységének többletköltségeit számszerűen bemutatta és szakértői bizonyítást indítványozott

mind e költségekkel, mind a jó hírnevének sérelméből eredő károk összecszerűségével kapcsolatban. A felperesek fellebbezése e körben nem tartalmaz érdemi állításokat, ezért ezek a körülmények a fellebbezés elbírálása szempontjából nem bírnak érdemi jelentőséggel.

A felperesek fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, azaz abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az I. rendű felperes felszámolási eljárására tekintettel az alperes a jelen perben fennálló igényét beszámítás kifogás útján érvényesíthette-e, továbbá az elsőfokú bíróság az alperesi beszámítási kifogásnak a hibás teljesítéssel okozott kártérítés jogcímén - az összecszerűségre is kiterjedően - megalapozottan vette-e figyelembe alperesi igényként az általa megsemmisített árut, az árrés tömegveszteséget és a marketing tevékenység díját.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében ugyan sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a szétválogatási, illetve tárolási költségekkel kapcsolatos beszámítási igénye, továbbá jóhírnevének sérelméből eredő károk megfizetésére vonatkozó igényeinek elutasításával nem értett egyet, de ezzel kapcsolatban sem fellebbezést, sem csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő, ezért ezen tételek másodfokú bíróság által történő felülvizsgálatára sincs lehetőség. Maga az alperesi ellenkérelem is azt tartalmazta, hogy a felperesek fellebbezése e körben nem tartalmaz érdemi állításokat, ezért ezeknek a fellebbezés elbírálása szempontjából nincs relevanciája.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és megalapozott jogi indokolással - az összecszerűség körében a fellebbezésben hivatkozott

módosításra is tekintettel - kötelezte az alperest a beszámítási kifogással nem érintett összeg megfizetésére.

A felperesek a fellebbezésükben az elsőfokú eljárásban kifejtettekkel egyezően változatlanul arra hivatkoztak, hogy az alperes a Cstv. 38. § (3) bekezdése alapján beszámítási kifogást jelen perben nem érvényesíthet, figyelemmel arra, hogy az I. rendű felperes felszámolási eljárása során hitelezői igényt nem jelentett be.

Az egységes bírói gyakorlat értelmében, amennyiben a hitelező a felszámolási eljárás kezdő időpontját megelőzően már beszámítással élt, a hitelezőként történő nyilvántartásba vételre nincs szükség, mivel a követelés már akkor megszűnt (Szegedi Ítéltábla Fpkhf. 30.109/2006/2, Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.432/2009/5.).

Tény, hogy az I. rendű felperes 2008. április 8-a óta áll felszámolási alatt áll. Ezt megelőzően az alperes a 2007. augusztus 13-i levelében - jogcímenként - megjelöltösszegszerűséggel közölte a beszámítási nyilatkozatát, azaz nem a perben terjesztett elő beszámítási kifogást, hanem védekezése körében hozta fel azt a tényt, hogy az I. rendű felperessel szemben egyoldalú jognyilatkozattal gyakorolt beszámítása már a felszámolás kezdő időpontját megelőzően megszüntette azt a követelést, amelyet a felperes a perben érvényesíteni kívánt. Ennek nem képezi akadályát a Cstv. 38. § (3) bekezdése. Ezzel szemben a felperesek fellebbezése indokolásában megjelölt mindkét eseti döntésben a már felszámolás alatt álló felperes által indított perben kívánta az alperes az igényét beszámítási kifogásként érvényesíteni úgy, hogy a felszámolási eljárás megindítása előtt ezt nem jelentette be a felperesnek. Ilyen esetekben valóban csak akkor élhet a perben beszámítási kifogással az alperes, amennyiben a hitelezői igényét a felszámolási eljárás során bejelentette. A Cstv. 38. § (3) bekezdése erre az esetre irányadó. Az egységes bírói gyakorlatnak megfelelően helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a határozata indokolásában arra, hogy az alperesnek a felszámolási eljárásban hitelezőként nem kellett bejelentkeznie, mivel az I. rendű felperes felszámolási eljárásának megindítása előtt követelése beszámításával a tartozását megszüntette.

A felperesek állításával szemben az elsőfokú bíróság nem terjeszkedett túl az alperes ellenkérelmén, sem a jogcím, sem az összecszerűség vonatkozásában.

Az alperes a 2007. augusztus 13-án kelt levelével kártérítés és költség jogcímén terjesztette elő az igényeit, pontosan meghatározva az egyes tételeknél azok összecszerűségét is. A költségeknél a tárolási és szétválogatási költségek merültek fel a részéről, amelyek azonban bizonyítottság hiánya miatt az elsőfokú bíróság részéről elutasításra kerültek. Az alperes a követelését szerződészegéssel (hibás teljesítéssel) okozott kártérítésre alapította. A hibás teljesítés jogalapját okiratok támasztják alá, amelyekből egyértelműen megállapítható, hogy az I. rendű felperes lejárt minőség megőrzési idejű termékeket értékesített az alperesnek.

A felperesek fellebbezésben tett állításával szemben az alperes nem a 2010. június 28-i tárgyaláson terjesztette elő végső formában a beszámítási kifogását, hanem a 2012. február 23-án kelt 25. sorszámú összefoglaló iratában, amelynek 7. oldalán részletezte a követelésének a jogcímét, az általa megjelölt összeget és P. Zs. könyvszakértő által megalapozottnak talált összegeket.

Ez a táblázat, és így az alperesi igény is a jóhírnév sérelmével kapcsolatos nem vagyoni kár vonatkozásában - amely az elsőfokú bíróság által elutasításra került és amely fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett - megegyezik a 2007. augusztus 13-án kelt levélben érvényesített beszámítással. Az I. rendű felperes felszámolási eljárására tekintettel a 2007. augusztus 13-án kelt levélben részletezett igényektől az elsőfokú bíróság nem térhetett el, mivel abban a levélben tett az alperes olyan nyilatkozatot a felperes felé, amellyel a felperesi követelés nagyobbik részét a beszámításával megszüntette. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen, a 2012. február 23-i összefoglaló iratban rögzített tételeket vizsgálta.

Az alperes dr. K. T. igazságügyi szakértő szakvélemények benyújtását követően, továbbá a szakértő tárgyaláson történt meghallgatása után az alperes könyvszakértő kirendelésére tett bizonyítási indítványt, mivel dr. K. T. élelmiszerbiztonság, élelmiszeripari feldolgozás területeken rendelkezik szakértői

jogosítvánnyal. P. Zs. a szakértői véleményét 13. sorszám alatt terjesztette elő és mindkét szakértő az áru értékét 16.692.838,- Ft-ban határozta meg. A II. rendű felperes, akkor még mint perbe lépni kívánó jogutód, 16/J/1 szám alatt terjesztette elő a szakértői véleménnyel kapcsolatos észrevételét. A 2012. január 24-én tartott tárgyaláson került sor P. Zs. igazságügyi szakértő meghallgatására, aki módosított szakvéleményét 23/F/1. alatt csatolta az iratokhoz. A módosított szakvéleményében a meghamisított szavatossági idejű termékek értékét 2.361.944,- Ft-ban határozta meg, szemben az alperes által megjelölt 2.363.276,- Ft-tal, míg a vizsgálatok ideje alatt lejárt szavatossági idejű termékek értékét 3.663.724,- Ft-ban jelölte meg, szemben az alperes által igényelt 3.765.420,- Ft-tal.

Az elsőfokú bíróság a módosított igazságügyi szakértői véleményben szereplő összegeket fogadta el ítélezése alapjául, amely a másodfokú bíróság álláspontja szerint is aggálytalan, bizonyítékokkal alátámasztott és a felperesek állításával szemben nem az alperes előadásának számszaki helyességének vizsgálatára került sor. Az árrés tömegveszteség vizsgálatánál a rendelkezésre álló iratok alapján egy átlagos haszonkulcsot határozott meg, könyvszakértői módszerekkel ennek az átlagos haszonkulcsnak és a megsemmisített termékeknek figyelembevételével egy olyan árrés tömeget határozott meg, amelytől az alperes egyértelműen elesett.

Az elsőfokú bíróság a 2012. január 24-én tartott tárgyalást azzal halasztotta el, hogy a szakértő által benyújtott szakvéleményben foglaltakkal kapcsolatos érdemi előadásait, nyilatkozataikat 30 napon belül tegyék meg. A II. rendű felperes az előkészítő iratában azt sérelmezte, hogy a szakértő az alperes könyveit nem vizsgálta, az alperes pedig nem számolhat el olyan tételt, amely a könyvelésében nem szerepel. Ezen túlmenően előadta, hogy a szakértői bizonyítás nem támasztotta alá, hogy a felperes által vitatott selejtezés, a ...nak történő átadás, a tárolás és szétválogatás költségei ténylegesen megtörténtek, az alperes könyveiben nyomon követhetők. Az árrés tömegveszteség vonatkozásában azt az észrevételt tette, hogy a szakértő által közölt számítás hipotetikus, ezért beszámítás alapja nem lehet. Nyilatkozatai ellenére nem kérte **P. Zs. szakértői** véleményének kiegészítését és nem tett bizonyítási indítványt másik szakértő kirendelésére sem.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megalapozottan fogadta el P. Zs. igazságügyi szakértő szakvéleményét, mivel az igazságügyi szakértő a megállapításait részletesen megindokolta, ellentmondásmentes következtetést vont le.

Alaptalanul sérelmezték a felperesek a fellebbezésükben a ...M részére történő áruk átadására vonatkozó bizonyítás hiányát, mivel a megsemmisítés módja jelen perbeli jogvita szempontjából irreleváns, függetlenül attól, hogy dr. K. T. igazságügyi szakértő a szakvéleményében és dr. B. T. tanú a vallomásában ettől eltérően nyilatkozott, mivel az alperes nem a megsemmisítéssel kapcsolatos költségeit érvényesítette a jelen perben. Lejárt szavatosságú árunál nyilvánvaló, hogy azok boltban történő értékesítésére nem kerülhet sor, azokat meg kell semmisíteni.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell az alperesnek egyetemlegesen megfizetniük a másodfokú eljárásban felmerült költséget. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg, figyelemmel a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára.

Budapest, 2013. év május hó 9. napján

Dr. Mika Ágnes
a tanács elnöke

Dr. Kurucz Zsuzsánna

. Tibold Ágnes

előadó bíró

bíró